

[Aksel Larsen.]

med at tage hensyn først og fremmest til sine egne nærmeste interesser og så ikke se på, hvad der kan gavne hele Nordens interesser og derigennem naturligvis også hvert enkelt nordisk lands interesser. I den henseende har der jo hidtil også i Nordisk Råd været en tilbøjelighed til at indrette sig på, at skal man have noget økonomisk samarbejde, så skal der laves en hårfin millimeterbalance mellem landenes og erhvervenes interesser, sådan at ingen bliver trådt for nær; fordele og ulemper skal meget nøjagtigt afvejes på guldvægt, og det er da det, man må komme bort fra. At der skal være en rimelig balance, ja, det er jo noget helt andet, dér er jeg ganske enig med regeringen; men man skal altså indse, at hvis man ikke er villig til at give fir nogle steder og ofre noget nogle andre steder, hvis man graver sig ned i skyttegrave og ikke vil fravige sine standpunkter, før man har fået kontant betaling, så kommer vi ingen vegne.

Der blev på det statsministermøde også talt om, hvorvidt det, statsministrene nu måtte aftale, kunne binde de enkelte landes handlefrihed i forhold til de store markeder, og det blev vistnok slået fast — jeg tror ikke, jeg husker galt — at den handlefrihed var naturligvis ikke bundet, hvert enkelt land havde sin fulde handlefrihed. Jeg vil da håbe, at man reviderer det synspunkt, det hører jo ingen steder hjemme. Det er navnlig mærkeligt, at de, der hidtil har været så ivrige tilhængere af, at et eller flere af de nordiske lande skulle gå ind i fællesmarkedet, gå ind i dette centralt styrede fællesmarked, hvor man skal opgive store dele af sin suverænitæt og underkaste sig internationale, fasttømrede institutioner, at de, når det drejer sig om det nordiske samarbejde, er så ængstelige for, at nogens selvstændighed skal blive trådt for nær, at man på noget som helst område skal opgive blot en flig af sin selvstændighed eller sin selvstændige handlefrihed, endstige godkendte nordiske institutioner, som dog kunne have nogen beslutende myndighed.

Ja, jeg er altså glad for, at i hvert fald nøgternheden har bredt sig; jeg er glad for, at regeringen og, som det synes, folketinget — endog venstre, hvis jeg skal dømme efter hr. Per Federspiel — er af den mening, at

nu må man orientere sig efter politiske beslutninger, som kan sætte gang i udbygningen af det nordiske økonomiske samarbejde, og jeg har i den henseende ikke så forfærdelig meget at sige til det, regeringen har fremlagt som et særligt program, selv om jeg måske nok kunne ønske, at man havde taget også andre ting med i det; men lad det være. Hvis regering og folketing stort set er enige om, hvad det nu er nødvendigt at gøre, så kan vi vel også med langt større eftertryk forfægte denne linje over for de øvrige nordiske lande, og så bliver der vel chancer for at nå resultater.

Lad mig tillade mig til slut sammenfattende at sige om det fremtidige med et vist tilbageblik på det hidtidige forløb af forhandlingerne:

Socialistisk folkeparti har bestandig hævdet, at medlemskab i Romtraktatens fællesmarked hverken af økonomiske, af politiske eller af nationale grunde kan være særlig tiltrækkende for Danmark. I den givne situation er det ydermere uaktuelt at beskæftige sig med et sådant medlemskabs muligheder, eftersom fællesmarkedet i en overskuelig årrække ikke vil være i stand til at optage nye medlemmer og forhandlinger herom ikke kan ventes påbegyndt. Det er derfor nødvendigt, at den ensidige og ensporede orientering af dansk økonomi og erhvervsliv med henblik på indtræden i fællesmarkedet afbrydes. Jagten efter lygte-mændene må høre op.

Derimod må Danmark være interesseret i en yderligere styrkelse og udbygning af samarbejdet inden for EFTA og i øvrigt en handels- og toldpolitik, der udnytter alle muligheder såvel i de industrialiserede lande som i udviklingslandene, såvel i øst som i vest.

Fremfor alt er det nødvendigt, at der snarest træffes politisk beslutning om at udbygge det nordiske samarbejde med handelspolitisk og erhvervspolitisk integration som mål. Det vil styrke hvert enkelt af de nordiske lande såvel som Norden som helhed. Et sådant samarbejdende Norden vil også kunne optræde som en økonomisk og handelspolitisk enhed af overordentlig udenrigsøkonomisk betydning, ikke mindst over for fællesmarkedet, men også over for andre lande og inden for